

Svensk Författningssamling 1917

Nr 474

Kungl. Maj:ts nådiga stadga

angående hotell- och pensionatrörelse;

given Stockholms slott den 8 juni 1917.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att, sedan Vi inhämtat riksdagens yttrande över ett förslag till stadga angående hotell- och pensionatrörelse, Vi funnit gott förordna som följer:

Avdelning I.

Om vad med hotell- eller pensionatrörelse förstås samt om tillstånd till utövande -av sådan rörelse.

§ 1.

Med hotell- eller pensionatrörelse förstås i denna stadga sådan verksamhet, som avser att åt resande eller andra mot betalning tillhandahålla möblerad bostad, vare sig ensamt eller i förening med förplägnad. Med hotell eller pensionat förstås byggnad eller lägenhet, som användes för drivande av rörelse, varom nu är sagt.

Såsom resande anses enligt denna författning en var, medan han uppehåller sig å ort, där han icke är mantalsskriven. Utlänning är enligt denna stadga alltid att betrakta såsom resande.

§ 2.

1. Ej må någon utom i fall, varom här nedan i § 4 sägs, driva hotell- eller pensionatrörelse utan att hava därtill erhållit behörigt tillstånd.

Ansökning om sådant tillstånd göres skriftligen hos Kungl. Majt:s befallningshavande i det län, inom vilket rörelsen skall utövas, eller, där rörelsen skall drivas i Stockholm, hos överståthållarämbetet. Vid ansökningen, i vilken skall noggrant uppgivas det ställe, där rörelsen är avsedd att utövas, har sökanden att foga:

a) intyg, att han förfogar över den lägenhet, där rörelsen skall utövas,

b) erforderliga plan- och genomskärningsritningar med tillhörande beskrivning över lägenheten,

c) intyg av sakkunnig person eller myndighet, att anordningarna med hänsyn till sanitära förhållanden inom lägenheten är tillfredsställande,

d) intyg, att sökanden gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet, råder över sig och sin egendom och i övrigt med hänsyn till rörelsens omfattning kan anses lämplig att utöva densamma.

Ombyte av lägenhet för rörelsens bedrivande må ej ske utan medgivande av den myndighet, som meddelat i denna paragraf omförmält tillstånd. Vid ansökning om sådant medgivande skola i tillämpliga delar iakttagas de i denna paragraf givna föreskrifter.

2. När ansökning gjorts i enlighet med vad nu är sagt, åligger det Kungl. Majt:s befallningshavande att föranstalta om undersökning på platsen genom polismyndighet med biträde, där så erfordras, av sakkunnig person eller myndighet till utrönande av lägenhetens beskaffenhet. Föreligger fall, varom i § 32 här nedan sägs, uppdrager Kungl. Majt:s befallningshavande tillika åt polismyndigheten att efter samråd med sakkunnig person eller myndighet, inkomma med förslag till åtgärder som kunna böra i lägenheten vidtagas för vinnande av skydd mot eldfara. Undersökning, varom nu är stadgat, erfordras dock icke, där ansökningen avser tillstånd till utövande av hotell- eller pensionatrörelse i lägenhet, vilken redan undergått sådan undersökning och vari dylik rörelse därefter med behörigt tillstånd idkats. Kostnad för undersökning och förslag, varom nu är sagt, gäldas av sökanden med belopp som bestämmes av Kungl. Majt:s befallningshavande.

Kungl. Majt:s befallningshavande prövar därefter ansökningen och meddelar sitt beslut.

Över de av Kungl. Majt:s befallningshavande meddelade tillståndsbevis rörande hotell- eller pensionatrörelse skall hos Kungl. Majt:s befallningshavande föras liggare eller kortregister, som utmärker dagen för bevisets utfärdande, ort och plats, där rörelsen skall utövas, tillståndshavarens namn ävensom annat beslut, som angående samma rörelse må hava meddelats. Utdrag av nämnda liggare eller register bör tillställas vederbörande polismyndighet för kännedom.

3. Den, som i nu föreskriven ordning erhållit tillstånd att driva hotell- eller pensionatrörelse, åligger att medelst tydlig, från gata eller öppen plats synlig skylt eller annat kännetecken utmärka byggnaden eller lägenheten såsom hotell eller pensionat.

§ 3.

Där hotell- eller pensionatrörelse drives av bolag, förening eller annan samfällighet, skall sådant ske genom föreståndare, vilken är ansvarig för rörelsens behöriga utövande som om han dreve den för egen räkning. Tillstånd till rörelsens idkande sökas av och meddelas för föreståndaren, och har han att i fråga om ansökningen ställa sig till efterrättelse vad i § 2 stadgas.

§ 4.

Därest för drivande av rörelse, varom i § 1 sägs, användes byggnad eller lägenhet, som innehåller högst fyra för gästers härbärgerande avsedda rum och icke är avsedd för mottagande samtidigt av flera gäster än åtta, skall, där byggnaden eller lägenheten icke utgör del av hotell eller pensionat av större omfattning, vad i § 2 är stadgat angående tillstånd till drivande av hotell- eller pensionatrörelse icke äga tillämpning å rörelsen. Ej heller skall å dylik byggnad eller lägenhet tillämpas vad avdelning II i denna stadga är till skydd mot eldfara föreskrivet. I fråga om rörelse, som i denna § avses, skola icke heller tillämpas de i avdelning III i denna stadga meddelade föreskrifter om kontroll över resande, utom vad i nämnda föreskrifter hava avseende å utläningar.

Innan rörelse i byggnad eller lägenhet, varom i föregående stycke sägas, börjas, skall anmälan därom göras hos närmaste polismyndighet.

§ 5.

Vad i denna stadga föreskrivas angående hotell- och pensionatrörelse äger icke i allmänhet tillämpning å rörelse, vilken drives såsom gästgiveri på sätt därom särskilt är stadgat.

Finner polismyndighet, att gästgiverirörelse drives under sådana förhållanden, att den rätteligen är att anse såsom hotell- eller pensionatrörelse av sådan beskaffenhet att, enligt vad ovan är stadgat, till dess utövande erfordras särskilt tillstånd, har polismyndigheten att därom göra anmälan hos Kungl. Majt:s befallningshavande, som, där så prövas nödigt, har att förstärkta innehavaren att till sådan rörelse söka tillstånd på sätt i § 2 stadgas, vid äventyr, om sådant underlåtas, att Kungl. Majt:s befallningshavande vid vite helt eller delvis förbjuder rörelsens vidare utövande intill dess föreläggandet fullgjorts.

Avdelning II.

Föreskrifter avseende skydd mot eldfara.

a. Vissa i denna stadga förekommande beteckningar.

§ 6.

1. Med *brandsäkert byggnadssätt* menas i denna stadga konstruktionens utförande av *eldsäkert* material. Där konstruktionen vilar på väggar eller pelare, erfordras, för att byggnadssättet skall betraktas såsom brandsäkert, att även dessa äro av eldsäkert material.

Såsom eldsäkra materialier anses, bland andra, bränt tegel, slaggtegel, kalksandsten, cementtegel, betong med eller utan armering samt natursten med puts å sidorna.

2. Med *brandhärdigt byggnadssätt* menas i denna stadga konstruktionens utförande av *eldhärdigt* material. Där konstruktionen vilar på väggar eller pelare, erfordras, för att byggnadssättet skall betraktas såsom brandhärdigt, att även dessa äro av eldhärdigt material.

Såsom eldhärdiga materialier anses, bland andra, natursten, habits, gipsdieleu, riksplattor, scagliol, pimpstensplattor, trä, där detta ämne förekommer i med sten eller murbruk fylld fackverkskonstruktion samt är skyddat medelst puts, ävensom järn, där detta ämne förekommer antingen i fackverkskonstruktion, varom nyss är sagt, och skyddats på sätt nyss angivits eller ock i form av balkar eller pelare, klädda med isolerande, obrännbart material av minst 40 millimeters tjocklek.

Vad emellertid angår de här nedan i § 7 nämnda mellanbottnar, må valvkonstruktioner, innehållande järndelar, anses såsom brandhärdiga, även om järndelarna icke äro skyddade av isolerande, obrukbart material. Likaså må, så vitt angår de i § 8 omfördelad innerväggar och innertak, trävirke, beklätt med eldhärdigt material eller med puts på rör, ävensom valvkonstruktioner av den beskaffenhet, nyss är sagt, anses som brandhärdiga.

3. Uppkommer vid uppförande eller inredande av byggnad eller lägenhet, i vilken hotell eller pensionat skall inrymmas eller finnes inrättat, eller eljest fråga, huruvida ämne eller material, som ej här ovan uppräknats, med hänsyn till beredande av skydd mot eldfara må vara likvärdigt med ovan uppräknade ämnen och materialier samt följaktligen vara att anse såsom eldsäkert eller eldhärdigt, skall frågan härom hänskjutas till prövning och avgörande av tekniska högskolans materialprovningsanstalt.

4. Dörr anses *brandtrygg*, om den är förfärdigad av hela eller genombrutna järnplåtar med inlägg av annat obrännbart material, eller av järn, beklätt med annat obrukbart material, eller av trä eller annat lämpligt ämne, som omkläts först med asbest och därutanpå med minst 1 millimeter tjocka, falsade järnplåtar, vilka fästas med genomgående nitar eller bultar med mutter, men ej medelst spikar eller träskruvar.

Brandtrygg dörr skall sluta tätt i fals om minst 5 centimeters bredd inom ram av järn eller av samma konstruktion som dörren. Brandtrygg dörrs upphängning skall vara inrättat medelst genomgående nitning eller genom bultar med mutter eller förmedelst inmurade krokar.

b. Sovrums läge i byggnad, byggnadstekniska föreskrifter om väggars och taks beskaffenhet samt särskilda bestämmelser om källare, eldfarliga inrättningar m. m.

§ 7.

I byggnad, varest hotell eller pensionat finnes inrättat, må, såvitt på innehavare av eller föreståndare för hotell eller pensionat ankommer, nattläger icke ens tillfälligtvis anordnas å vindskontor eller å eljest oinredd vind.

I hotell eller pensionat, som inrymts i byggnad med ytterväggar helt eller delvis av trä, må såsom sovplats icke användas rum, beläget högre upp än i tredje våningen, bottenvåning men ej källar- eller souterrainvåning därvid medräknad.

Å ort, där byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer icke vunnit tillämpning, må i hotell eller pensionat, även om detsamma inrymts i byggnad med ytterväggar av mera betryggande material, såsom sovplats icke- användas rum, beläget högre upp än i föregående stycke sägs, för så vitt ej dels byggnadens alla mellanbottnar äro av åtminstone brandhändig konstruktion, dels ock alla för byggnadens utrymning avsedda trappor jämte dessas omfattningsväggar äro av brandsäker konstruktion.

§ 8.

Äro de för utrymning avsedda trappor av trä, skola, såframt de ej byggts av ek eller därmed ur brandsäkerhetens synpunkt jämförligt hårt träslag, trapporna på undersidan beklädas med rabbitsputs.

Utrymme under trappa må icke användas, med mindre detsammans väggar, golv och tak äro av åtminstone brandhändig konstruktion. Där må icke under några förhållanden förvaras lätt antändbara ämnen.

§ 9.

Källare under byggnad, däri hotell- eller pensionatrörelse drives, skall i allmänhet vara försedd med tak av brandsäker konstruktion, dock att, där husets storlek och rörelsens omfattning kunna anses föranleda endast brandhändig konstruktion, det må ankomma på Kungl. Majt:s befallningshavande att lämna tillstånd dätrill. Om från källare till ovanliggande våning leder trappa, skall denna jämte omfattningsväggar och tak vara av åtminstone brandhändig konstruktion samt i ena ändan avstängd med brandtrygg, självstängande dörr, dock att, vad angår trappa från i källare inrett kök eller för serveringens behov omedelbart avsett förrådsrum, brandhändig konstruktion och självstängande dörr ej erfordras, såframt nu nämnda rum äro åtminstone brandhändigt avskilda från källarens övriga utrymmen att öppningar i mellanväggarna mellan dessa utrymmen och nu ifrågavarande rum äro försedda med brandtrygga, självstängande dörrar.

Källare bör ej stå i förbindelse med förstuga, korridor eller annat sådant för husets utrymning avsett område. Kan det ej lämpligen undvikas, må förbindelse äga rum med villkor att förbindelseled i fråga om väggar och tak är åtminstone brandhändig och på ömse håll begränsas medelst dörrar av den i nästföregående stycke beskrivna art, insatta på ett inbördes avstånd av minst 1 meter och så att de vid öppnandet icke inkräkta på det mellanliggande området.

§ 10.

Hotell eller pensionat må icke inrättas byggnad, varest finnes fabrik eller annan eldfarlig inrättning, eller varest som eldfarligt ansett handelsvarulager finnes upplagt. Ej heller må i byggnad, där hotell eller pensionat inrättats, inrymmas inrättning eller varulager, varom nu är sagt, så länge hotell- eller pensionatrörelse inom byggnaden bedrives.

Lokal för inom byggnaden till äventyrs drivet hantverk skall vara åtminstone brandhändigt avskild från förstugor, trapphus, korridorer och, övriga områden, som tjäna till byggnadens utrymmande.

Är i byggnad, varom nu är fråga, inrymt butiks- eller kontorsrum, som icke tillhör hotellets eller pensionatets drift, skall det vara åtminstone brandhändigt avskilt från hotell- eller pensionatlokalerna; dess förbindelseleder med sistnämnda lokalers förstugor, trapphus och korridorer skola vara försedda med brandtrygga, självstängande dörrar.

Förvaringsrum för av explosionsmotor drivna fortskaffningsmedel (garage) får icke förekomma i byggnad, som inrymmer hotell eller pensionat, såframt icke Kungl. Majt:s befallningshavande, efter prövning av omständigheterna, tillåter förvar i byggnaden av det eller de fordon av dylikt slag, som må vara för hotell- eller pensionatrörelsens omedelbara behov erforderliga. Vid beviljandes av sådant tillstånd skola angivas de närmare villkoren därför ävensom uttrycklig föreskrift meddelas, att torr sand med för dess användning nödig skovel jämte så kallad Perkeoapparat eller därmed jämförligt eldsläckningsredskap skall i förvaringsrummet ständigt vara till hands.

c. Trappor, korridorer och övriga byggnadstekniska anordningar för utrymning.

§ 11.

Hotell eller pensionat skall hava minst två genomgående, av varandra fullt oberoende trappor från högst belägna våningen till nedre botten med däriifrån till det fria ledande utgångar, och skola dessa trappor, av vilka den ena må tjäna såsom reservtrappa, såvitt möjligt vara så belägna, att man från varje sovrum anträffar en av nedgångarna åt vardera sidan om rummets utgångsdörr på ett avstånd, som, vad angår den närmaste trappan, icke må överstiga 25 meter.

Därest sådan trappa leder till överbyggd gårds takbjälklag, skall däriifrån finnas bekväm, ständigt belyst förbindelse till bottenvåningen och det fria.

På dörren till reservutgång skall vid pass 1,50 meter över golvplanet med bokstäver om 60 millimeters höjd på vit botten i oljefärg inom fyrkantig högröd ram målas i högröd färg ordet *Reservutgång*. Är dörrens ställning icke vinkelrät mot korridors längdriktning, skall berörda anvisning på nu angivet sätt därjämte målas på skylt, som vid trappnedgången i varje våning skall uppfästas vinkelrätt mot korridors längdriktning.

På dörren till huvudtrappas övre mynning i varje våning skall ock, på sätt nu är sagt, målas ordet *Utgång*.

Spiraltrappa må icke genombryta mer än en mellanbotten och får icke stå i omedelbart sammanhang med korridor eller trapphus.

Varje för byggnadens utrymning avsedd trappa skall på ömse sidor hava en säkert fästad ledstång av metall eller hårt träslag utan fria ändar.

§ 12.

Trappledning och i förbindelse därmed stående hall eller förstuga skall på lämpligt sätt avstängas från dit utmynnande korridorer, vare sig genom insatt skiljeväggsparti med erforderliga dörrar, eller medelst i korridorerna inpassade dörrar. Sådan avstängningsanordning skall anbringas så nära trappan som möjligt, men ej på mindre avstånd däriifrån än som svarar mot trappans bredd.

Nu nämnda dörrar skola vara självstängande och tätt slutande pardörrar, antingen så kallade balansdörrar eller ock utåtgående dörrar med anslag mot tröskel av högst 38 millimeter i höjd samt med inåt starkt avfasad kant. De må ej vara försedda med kantreglar utan böra i stället hava en regelanordning, som öppnas vid ett enda grepp genom handtag, anbragt i vertikal ställning på dörrarnas insida å vid pass 1,50 meters höjd från golvet och inrättat på sådant sätt, att när dörren är stängd, står riktat uppåt.

§ 13.

I hotell eller pensionat med genomgående trapphus skall i dettas tak eller i därinvid befintligt fönster anbringas utåtgående röklucka eller -luckor med ytinnehåll av tillsammans minst 1 kvadratmeter. Sådan lucka skall vara försedd med passande motvikt, så att densamma genom enkel ledning till trapphusets olika trapp-plan samt nedra botten kan utan svårighet öppnas och stängas.

I trapphus, som icke är brandsäkert eller brandhårdigt skyddat, må röklucka varom nu är sagt, dock icke anordnas.

§ 14.

Hiss-schakts väggar och tak skola vara av åtminstone brandhårdig konstruktion med brandtrygga, självstängande och rökfritt slutande dörrar eller luckor, dock att hiss må kunna anordnas öppet i trapphus, så avstängt som i § 12 sägs.

Hissmaskineri skall vara uppställt i rum med åtminstone brandhårdiga väggar, golv och tak samt brandtrygg, självstängande dörr.

I avseende på mindre hiss, vars schakt genombryter endast en mellanbotten, äger Kungl. Majts befallningshavande efter sakkunnig persons eller myndighets hörande meddela erforderliga bestämmelser utan hinder av vad ovan är i allmänhet stadgat.

Trumma för uppvärmning skall vara av åtminstone brandhärdig konstruktion. Trumma för ventilation skall, så framt den genombryter mer än en mellanbotten vara utförd i åtminstone brandhärdig konstruktion, och bör, därest sådan trumma genomgår översta bjälklaget, densamma även i fortsättningen genom husets yttertak vara brandhärdig.

§ 15.

Samtliga till förstugor, korridorer och trapphus ledande sovrumsdörr inom hotell eller pensionat skola vara försedda med mekanisk anordning för självstängning samt med låsinrättning som tillåter dörren att vid sådan självstängning, obehindrat och tätt anslå mot karmens fals.

§ 16.

Rum må ej ens tillfälligtvis under någon förevändning användas till sovrum med mindre det är försett med fönster av den storlek, att en vuxen person därigenom utkomma, och varje fall ej mindre än 1 x 0,5 meter.

Är fönster beläget å sådan höjd från golvet, att man icke utan särskild anordning kan använda detsamma såsom nödutgång, skall erforderlig fast trappförbindelse med golvet finnas.

§ 17.

Avsats i korridors golvplan må i allmänhet ej förekomma. Kan till följd av rummens växlande höjd eller annan anledning jämnt plan ej utan synnerlig olägenhet eller kostnad åstadkommas, skall, därest höjdskillnaden icke överstiger, 35 centimeter, övergång från det högre till det lägre planet förmedlas genom anbringande av jämnsluttande, fast plan med lutningsförhållande av högst 1:10. I annat fall skola de bågge planen förmedlas genom trappa, som förses med tydligt framträdande ledstänger, och skall platsen städse hållas belyst.

§ 18.

Korridorers, förstugors och trappors fria bredd skall rättas efter det antal personer, som kan tänkas komma att vid eldfara passera desamma, dock att denna bredd, som i fråga om trappor räknas endast intill befintlig ledstång, ej må utan Kungl. Majt:s befallningshavandes medgivande sättas under 1,2 meter.

§ 19.

Är hotell eller pensionat inrättat i byggnad, där trappor och dessas omfattningsväggar icke äro utförda i brandsäker konstruktion, skola sovrum, belägna högre än i andra våningen, bottenvåning men ej källar- eller souterrainvåning därvid medräknad, förses med nödbalkong, antingen fortlöpande utmed hela våningen eller anbragt gruppvis för vissa rum eller för vart enskilt rum.

Beträffande hotell eller pensionat på landet å ort, där byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer icke tillämpas, skall, ändå att trappor och dessas omfattningsväggar äro utförda i brandsäker konstruktion, på Kungl. Majt:s befallningshavandes prövning ankomma, huruvida nödbalkonger skola, på sätt ovan är sagt, anordnas utanför de sovrum, vilka äro belägna högre än i andra våningen, bottenvåning men ej källar- eller souterrainvåning därvid medräknad.

Därest byggnad, inrymmande hotell eller pensionat, är uppförd med överbyggd gård, eller gården icke äger inkörspport av tillräcklig storlek, äger Kungl. Majt:s befallningshavande, vare sig byggnaden är belägen i stad eller på landet, om så prövas nödigt, likaledes föreskriva, att nödbalkonger skola anbringas framför övervåningar, som vetta åt gårdssida.

Nödbalkong, som bör hava fri gångbana av minst 50 centimeters bredd och skyddsvärn om minst 80 centimeters höjd, skall vara utrustad med fastsittande stegförbindelse till nedanför varande nödbalkong eller till marken, skolande, i händelse balkong är gemensam för flera än två rum, minst två särskilda sådana stegförbindelser anordnas med lämpligt avstånd sins emellan. Balkongstege får ej anbringas framför nedanom varande fönsters öppning.

Stegförbindelsen bör om möjligt anordnas så, att nedstigandet kan äga rum mellan denna och väggen.

§ 20.

Förstugor, korridorer, trappor, nödbalkonger m. m., som komma till bruk vid byggnads utrymning, må icke efter mörkrets inbrott vara belamrade med reseffekter eller andra hindrande föremål.

Skjutdörrar få icke anbringas i korridorer eller liknande passager.

Roterande svängdörrar må i hotell eller pensionat förekomma allenast med det förbehåll, att i närheten finnes ännu en städse användbar utgång. Sådana svängdörrar skola kunna lätt sammanslås eller vara så inrättade, att deras vingar vid, en plötslig tillströmning av människor automatiskt hopfällas.

Dörrförhängen i hallar, korridorer och övriga områden, som tjäna till byggnadens utrymmande, skola vara lätt rörliga förmedelst uppfästning i stora ringar på glidstång. De få icke nå golvplanet och må ej upphängas så att de dölja de anslag och anvisningar, som i denna stadga föreskrivas.

d Uppvärmning.

§ 21.

I hotell eller - pensionat skola skorstenar och eldstäder med därtill hörande rör och pipor på mot eldfara betryggande sätt skiljas från trävirke, och, må invid rör och pipor lätt antändbara föremål icke anhopas. Eldstad må icke inrättas annorstädes än omedelbart invid murad röckanal, och skalle kamin vara uppställd å stadig plåt, vilken bör anordnas med uppvikt, 5 centimeter hög kant och vara framspringande framför eldstadsluckan så mycket, att möjligen utfallande bränsle där uppfångas. Kamin som anbragts i korridor eller å annat ställe, som vid byggnadens utrymmande passeras, skall omgivas av metallräcke av den styrka och fasthet, att det lämnar nödigt skydd mot fara för kaminens omkullstötning.

Vid eldning i kakelugn skall framför eldstadsöppningen finnas anbragt ett hela öppningen. täckande, finmaskigt skyddsgaller, och skall golvet nedanför eldstaden vara belagt med brandsäkert skydd, som ej må täckas med matta eller belamras med lätt antändbara föremål. Sådana må ej heller uppställas nära eldstadsöppningen och i varje fall ej närmare densamma än 1 meter.

Kakelugnsinsats med utbyggt bränslemagasin må i hotell eller pensionat icke användas.

Kok- eller värmeapparat, både fast och flyttbar, skall vid begagnandet vara uppställd på särskilt anordnat obrännbart underlag och på tillräckligt: avstånd från brännbara föremål.

Därest eldfarliga oljor eller denaturerad sprit förvaras inom byggnaden, skola för sådant ändamål användas täta, väl tillslutna, av metall förfärdigade kärl

Åstadkommes rummens uppvärmning genom ledning från värmecentral, skola pannrum och bränsleförråd anordnas i åtminstone brandhärdigt skyddade rum.

e. Sotning.

§ 22 .

I stad, köping och eljest å plats, där brandstadgan för rikets städer vunnit tillämpning, gälle beträffande sotning vad i brandstadgan och vederbörande brandordning är föreskrivet.

På landet å ort, där berörda stadga icke tillämpas, skola till efterrättelse för innehavare av eller föreståndare för hotell eller pensionat gälla följande bestämmelser.

Sotning skall genom yrkesbildad skorstensfejare på föranstaltande av innehavaren eller föreståndaren verkställas
för rökgång från spisel minst en gång varannan månad,
» » annan eldstad minst en gång om året.

Under sotning av rökgång från eldstad inbegripes sotning och rengöring, av själva eldstaden, och skola vid sotning av rökgångar dit ledande, till kamin eller järnspisel hörande plåtrör samtidigt av skorstensfejare löstagas, rensas och därefter iordningställas ävensom befintliga rökhuvar befrias från sot.

Vid sotning undersöka skorstensfejare noga huruvida å eldstad, mur, rör, skorsten eller dylikt finnes felaktighet, som kan innebära eldfara, och åligger det skorstensfejaren i sådant fall at genast därom underrätta innehavaren av eller föreståndaren för hotellet eller pensionatet samt om felets beskaffenhet göra anteckning i den liggare, varom i § 31 stadgas, och där i varje fall skall anmärkas, att sotning verkställts.

Felaktighet, varom nu är sagt, skall genom innehavarens eller föreståndarens försorg utan dröjsmål avhjälpas.

f. Belysning

§ 23.

Till belysning må inom hotell eller pensionat icke användas eldfarliga oljor av första klass, ej eller sprit.

Förutom elektrisk belysning och gasbelysning må i sovrum användas endast hänglampor för olja samt stearinbelysning.

Hänglampor skola uppfästas säkert och brännbara föremål därifrån avlägsna ovan till minst 1 m e t e r och undertill samt vid sidan minst 25 centimeter. Över hänglampa bör finnas värmefångare av obrännbart material av vid pass 10 centimeter i tvärmått

Anläggning för generande av gas må icke finnas inom byggnad, inrymmande hotell eller pensionat, ej heller må ackumulator för gas där förvaras.

Gasmätare får ej uppställas under trappa. Rörliga gasarmar må e j användas.

§ 24.

När mörker inträtt, skall inom hotell och pensionat i förstugor, korridorer, trappor och övriga områden, som tjäna till byggnadens utrymmande, finnas i ofärgat glas tänd nödbelysning av en ljusstyrka, som i varje nödlampa ej må understiga $\frac{3}{4}$ normalljus (motsvarande ett så kallat teaterljus), och skola dessa lampor, så vitt möjligt, anbringas så, att, sedan nödbelysningen vid mörkrets inträde tänts, man kan från en lampa se ljuset från en annan åt vardera sidan. Å vägg, där vitt nödljus anbringas, skall vid pass 1,50 meter över golvplanet på vit botten i oljefärg inom fyrkantig högröd ram målas likaledes i högröd färg ordet *Utgång (Reservutgång)* och därunder en pil med spetsen i riktning mot utgången. Leder åt ömse håll utgång, målas inom inramningen ordet *Utgångar (Utgång, Reservutgång, Reservutgångar)* och därunder på samma linje två pilar, vända med spetsarna från varandra. Anslagsskylten bör hålla minst 400 millimeter i längd och minst 300 millimeter i bredd (höjd), bokstavsskriften 30 millimeter i höjd, pilen (pilarna) 150 (300) millimeter i längd samt ramen 20 millimeter i bredd; skolande ramen anbringas så, att dess ytterkant kommer på 20 millimeters avstånd från den vita bottenens kanter.

Omedelbart invid trappnedgång skall vid mörker städse lysa nödljus i rött genomfärgat glas, som tillåter ljus av $\frac{3}{4}$ normalljusstyrka att under vanliga förhållanden synas på ett avstånd av 20 meter. Å vägg, där rött nödljus anbringas, skall vid pass 1,50 meter över golvplanet på vitt, i oljefärg utfört fyrkantigt bottenplan av 15x15 centimeters storlek målas i högröd oljefärg en cirkelformig yta av 6 centimeter i diameter, vilken på ett avstånd av 1 centimeter från periferien omgives av en likaledes i högröd oljefärg målade koncentrisk ring av 1 centimeter i bredd.

För nödbelysning må användas endast stearinljus, rovoljelampor eller elektrisk belysning, härflytande ur annan stam än övrig elektrisk belysning, och skall, där elektrisk nödbelysning brukas, reservanordning inrättas, som tillåter belysning även i det fall, att avbrott i den normala strömtillförseln av någon anledning uppkommer.

g. Alarmanordning och säkerhetsåtgärder i övrigt.

§ 25.

För eldfaras samtidiga tillkännagivande inom alla delar av hotell eller pensionat skall finnas anordning för klämtning å så kallad enslagsklocka av erforderlig ljudstyrka och med en klang, som skarpt skiljer sig från all annan i byggnaden befintlig signalanordning. Sådan klocka anbringas å varje ställe, där det för ändamålet krävs.

Erfordras flera klockor, skola de vara inbördes förenade genom ledning, så att alla klockorna kunna samtidigt igångsättas. Är alarmanordningen elektrisk, skola de kontakter, förmedelst vilka alarmering framkallas, vara så konstruerade, att klockorna, sedan kontakten tillslutits, oavbrutet signalera, till dess kontakten åter frånslås. Dessa kontakter skola vara så skyddade, att missbruk förebygges, utan att deras skyndsamma användande vid förefallande behov hindras.

§ 26.

Inom hotell eller pensionat skall i varje våning å plats i omedelbar närhet av en var utav de för utrymning avsedda utgångar eller trappnedgångar finnas en ständigt brukbar, vattenfylld assurancespruta om minst 25 liters rymd, försedd med lock.

§ 27.

På den i §26 angivna plats skall uppställas jämväl övrig till omedelbart bruk i första hand föreskriven eldsläckningsmateriel ävensom anbringas ledning till alarmanordning och till röklucka, och skall genom på väggen målat anslag utmärkas, för vilka anordningar och redskap plats där är bestämd.

§ 28.

Inom hotell eller pensionat, där utrymningstrapporna med omfattningsväggar icke äro brandsäkra, skall i varje sovrum, så framt det är beläget högre än i bottenvåningen och antingen saknar nödbalkong eller i förhållande till trappnedgångarna icke har det läge, som i § 11 första stycket förutsättes, ständigt finnas upphängd och färdig till användning en livräddningslina, försedd med bromsinrättning och livbälten, allt av lämplig konstruktion, Kungl. Majt:s befallningshavande likväl obehaget att, där med hänsyn till byggnadssättet så prövas nödigt, föreskriva anbringande av livräddningslina jämväl i rum, som i förhållande till trappnedgångarna har det läge, som i § 11 första stycket förutsättes.

§ 29.

Genom av Kungl. Majt:s befallningshavande utfärdat tryckt anslag, avfattat på svenska och, i den mån så prövas nödigt, även på tyska, franska och engelska språken, vilket anslag anslås i varje resanderum, skall gäst anmanas att vid inflyttningen utan dröjsmål förskaffa sig säker kännedom om de inom hotellet eller pensionatet befintliga trappnedgångar och andra anordningar för byggnadens utrymmande vid eldfara.

Likaledes skola genom Kungl. Majt:s befallningshavandes försorg i enlighet med vid denna stadga fogat formulär tryckas ordningsföreskrifter rörande försiktighetsmått vid hanterande av eld och eldfarliga ämnen m. m., vilka föreskrifter skola genom vederbörande polismyndighets försorg i erforderligt antal exemplar tillhandahållas innehavare av eller föreståndare för hotell eller pensionat med förståndigande att emot skriftligt erkännande utdela dem till varje inom hotellet eller pensionatet anställd person vid befattningens tillträde

h Tillsyn å säkerhetsanordningar.

§ 30.

Hotell och pensionat skola minst två gånger årligen på förut ej tillkännagiven tid besiktigas av polismyndigheten i orten till utrönande, huruvida de i eller enligt denna avdelning meddelade föreskrifter äro i behörig ordning iakttagna. Därvid bör särskild uppmärksamhet ägnas åt det skick, vari dörrars mekaniska stängningsanordning, alarmanordning, inom byggnaden använd nödbelysning och eldsläckningsmateriel samt livräddningslinor befinna sig. Där så prövas nödigt, må polismyndigheten vid dylik besiktning anlita biträde av sakkunnig person.

Ersättning för resa, om sådan för besiktningen erfordras, utgår med belopp, som bestämmes av Kungl. Majt:s befallningshavande, och betalas av hotellets eller pensionatets innehavare eller föreståndare, vilken jämväl har att enligt samma myndighets bestämmande gälda gottgörelse, där sådan kommer i fråga, för biträde av sakkunnig varom nyss är sagt.

Särskild besiktning å elektriska ljus-, kraft- och alarmledningar med tillhörande anordningar inom hotell och pensionat skall på innehavarens eller föreståndarens föranstaltande en gång vart år verkställas av sakkunnig, opartisk person, och skall intyg anskaffas såväl om den verkställda besiktningen som därom, att anmärkte bristfälligheter avhjulpts inom åtta dagar efter besiktningen.

Om besiktnings verkställande och vad därvid anmärkts har förrättningsman att göra anteckning uti den i § 31 föreskrivna liggare.

§ 31.

1. Inom hotell och pensionat skall enligt vid denna stadga fogat formulär föras en av Kungl. Majt:s befallningshavande anskaffad liggare för anteckning om de i §§ 22 och 30 föreskrivna sotningar och besiktningar.

Denna liggare, som skall hållas för en var tillgänglig, skall genom polismyndighetens i orten försorg en gång årligen uppvisas för Kungl. Majt:s befallningshavande, som därom tecknar bevis i liggaren.

2. Anmälan angående försummad efterlevnad av de säkerhetsföreskrifter, som eller enligt denna avdelning äro givna för hotell och pensionat, må göras hos Kungl. Majt:s befallningshavande och skola därvid uppgivas de skäl och bevis, som för styrkande av anmälan befogenhet må förefinnas, ävensom anmälares namn, titel eller yrke samt postadress.

i. Om vissa undantag från i denna avdelning meddelade bestämmelser.

§ 32.

Vad här ovan i § 8 första och andra stycket, § 9, § 10 andra och tredje styckena samt §§ 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 24, 25 och 27 stadgas skall icke äga tillämpning å hotell eller pensionat, som är avsett att samtidigt härbärgera högst femton gäster och innehåller högst åtta därför avsedda rum samt är inrymt antingen i byggnad om högst två våningar, bottenvåning men ej källar- eller souterrainvåning därvid medräknad, eller, där byggnaden är uppförd i mera än två våningar, i allenast de två lägsta våningarna eller delar därav. I fråga om hotell eller pensionat, varom nu är sagt, har Kungl. Majt:s befallningshavande att, oberoende av förenämnde stadganden, med ledning av förslag, varom i § 2 mom. 2 förmäles, föreskriva vidtagande av de åtgärder, som till skydd mot eldfara kunna anses erforderliga.

§ 33.

Befinnes i fråga om byggnad, vari redan vid denna stadgas ikraftträdande drives hotell- eller pensionatrörelse, som icke är att hänföra under stadgandena i § 32, att tillämpning i alla delar av de i denna avdelning meddelade bestämmelser skulle medföra oskäligen kostnader, äger Kungl. Majt:s befallningshavande på särskild därom gjord framställning att, efter sakkunnig persons eller myndighets hörande besluta, om och i vad mån eftergift från ifrågavarande bestämmelser må äga rum. Eftergift från tillämpningen av den i § 11 första stycket meddelade föreskrift rörande trappförbindelser må dock medgivas allenast i det fall, att synnerliga skäl kunna därför åberopas, och under förutsättning tillika, att möjlighet till räddning- av människoliv beredes på annat sätt, exempelvis genom anordnande av nödbalkong. I övrigt bör vid prövning av framställning, varom nu är fråga, hänsyn tagas i första hand till angelägenheten att bereda nödigt skydd mot eldfara för de i hotellet eller pensionatet boende personer men därjämte till sökandens ekonomiska bärkraft.

2. Där i annat fall än i mom.1 avses byggnads belägenhet eller beskaffenhet, de för innevarande personers skydd mot eldfara vidtagna anstalter, organisationen av brandväsendet på platsen eller andra särskilda omständigheter må anses föranleda, att i fråga om hotell eller pensionat jämkning i ett eller annat avseende prövas skäligen kunna medgivas beträffande i denna avdelning meddelade bestämmelser, utan att därigenom möjligheten till räddning av människoliv vid eldfara avsevärt äventyras, må Kungl. Majt:s befallningshavande särskild därom gjord framställning efter sakkunnig persons eller myndighets hörande, i sammanhang med meddelande av tillstånd till rörelsens drivande eller sedermera bevilja sådan jämkning.

Avdelning III.

Om kontroll över resande.

§ 34.

Då resande anlant till hotell eller pensionat, skall innehavaren eller föreståndaren omedelbart avfordra honom uppgift om fullständigt namn, yrke eller titel samt födelseort och hemort. Är den resande utlänning, skall uppgift om hans nationalitet och födelsetid samt den ort inom eller utom riket, varest han senast uppehållit sig jämväl avfordras honom. Innan utlänning avreser från hotell eller pensionat, ska innehavaren eller föreståndaren tillika avfordra honom uppgift om den ort, till vilken han närmast ämnar begiva sig.

De uppgifter, om vilka nu är sagt, skola av den resande med tydlig handstil inskrivas i en därför avsedd liggare. I denna liggare skall hotellets eller pensionatets innehavare eller föreståndare jämväl anteckna dagen för den resandes ankomst och avresa. Användas å hotell eller pensionat för nu omförmälda ändamål på en gång flera liggare, skola dessa numreras samt uppgift om antalet ingivas till närmaste polismyndighet.

Liggare, varom nu är sagt, skall föras med noggrannhet och omsorgsfullt förvaras. Sådan liggare skall på anfordran hållas tillgänglig för närmaste polismyndighet och skall, därest rörelsen upphör, till polismyndigheten överlämnas.

§ 35.

Inom tolv timmar efter resandes ankomst till hotell eller pensionat skall genom innehavarens eller föreståndarens försorg skriftlig anmälan därom, upptagande de av den resande om sig lämnade uppgifter, ingivas eller insändas till närmaste polismyndighet. Anmälan om utlännings avresa från hotell eller pensionat jämte uppgift om den ort, dit han förklarar sig ämna närmast avresa, skall av innehavaren eller föreståndaren ingivas eller insändas till polismyndigheten om möjligt så tidigt, att nämnda anmälan kommer denna myndighet till handa inom tolv timmar efter det. den resande lämnat hotellet eller pensionatet.

§ 36.

Vägrar resande att om sig lämna uppgifter i enlighet med ovan givna bestämmelser eller finnes anledning antaga, att av resande om sig lämnade uppgifter icke äro med verkliga förhållanden överensstämmande, vare innehavare av eller föreståndare för hotell eller pensionat pliktig att ofördröjligen göra anmälan hos närmaste polismyndighet

§ 37.

Formulär till blanketter för liggare, varom i § 34 förmäles, samt till de i § 35 föreskrivna anmälningar finnas fogade vid denna stadga. Sådana blanketter skola hos vederbörande polismyndigheter utan avgift tillhandahållas.

Avdelning IV.

Allmänna bestämmelser.

§ 38.

Driver någon hotell- eller pensionatrörelse utan att hava därtill erhållit behörigt tillstånd, där sådant enligt denna stadga erfordras, straffas med böter från och med 50 till och med 500 kronor.

Uraktlåter anmälan, varom i § 4 sägs, vare straffet böter högst 200 kronor.

§ 39.

Den, som utan att därtill hava erhållit behörigt medgivande flyttar av honom med vederbörligt tillstånd bedriven hotell- eller pensionatrörelse till annan lägenhet, straffas med böter högst 200 kronor.

§ 40.

1. Upplåtes inom hotell eller pensionat till resande eller annan mot eller utan betalning rum eller nattläger i strid mot bestämmelserna i §§ 7 och 16, eller hållas ej de i § 8 sista stycket och § 20 första stycket avsedda utrymmen fria, på sätt där är stadgat, eller förvaras lätt antändbart ämne å plats, där förvaring av sådant ämne enligt § 8 är förbjuden, eller iakttages ej vad i § 21, § 22 tredje och femte styckena samt §§ 23 och 24 är, föreskrivet, eller varda föreskrivna brand- eller livräddningsredskap eller mekaniska anordningar för dörrars självstängning eller för alarmering icke vidmakthållna eller därutinnan anmärkte brister icke avhjälpda inom åtta dagar från det tillsägelse därom givits av vederbörande besiktningsman eller polismyndighet, straffas innehavaren eller föreståndaren med böter högst 500 kronor.

2. Därest det på grund av åtagande eller annorledes ankommer på ägare av fastighet, vari hotell eller pensionat är inrymt, att helt eller delvis ansvara för iakttagandes av i mom. 1 tredje stycket avsedda föreskrifter eller vidmakthållandes eller repareras av förberedda redskap samt stängnings- och alarmeringsanordningar, skall fastighetsägaren vid försummelse härutinnan vara underkastad det ansvar, som eljest enligt mom. 1 är stadgat för hotellets eller pensionatets innehavare eller föreståndare.

§ 41.

Uraktlåter innehavare av eller föreståndare för hotell eller pensionat att fullgöra skyldighet, som enligt avdelning III i denna stadga åligger honom, straffas med böter högst 200 kronor.

§ 42.

Resande, som vid meddelande av uppgift, varom i avdelning III i denna stadga sägs, mot bättre vetande lämnar oriktig sådan uppgift, straffas, där ej jämlikt allmän lag eller särskild författning eljest ansvar därå följer, med böter högst 500 kr.

§ 43.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse, som omförmäles i denna stadga, fortsätter samma förseelse, skall, när han varder därtill lagligen förvunnen, för varje gång stämning delgivits fällas till särskilt ansvar.

§ 44.

Förseelse, som här ovan omförmäles, åtalas av allmän åklagare, i stad hos domstol, därest särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och sådan icke finnes, vid allmän domstol samt å landet vid allmän domstol.

§ 45.

Av böter, som enligt denna stadga ådömas, tillfalla hälften kronan och hälften åklagaren. Finnes särskild angivare, taga han hälften av åklagarens andel.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 46.

Har innehavare av eller föreståndare för hotell eller pensionat, däri rörelse drives å grund av tillstånd, varom i § 2 sägs, blivit upprepade gånger fälld till ansvar för förseelse mot de i eller enligt denna stadga meddelade bestämmelser eller visar han grov vårdslöshet i efterkommandes av vad enligt denna stadga eller på grund av densamma utfärdade föreskrifter är till skydd för människoliv emot eldfara föreskrivet skrivet eller finnes han eljest icke lämplig att vidare förestå rörelsen, må han kunna av Kungl. Majt:s befallningshavande skiljas från rörelsens fortsatta utövande.

Den, som i enlighet med vad i § 4 sägs utövar hotell- eller pensionatrörelse byggnad eller lägenhet, som i sistnämnda paragraf avses, kan, där sådant för upprätthållande av allmän ordning, säkerhet eller sedlighet synes nödigt, efter anmälan av vederbörande polismyndighet av Kungl. Majt:s befallningshavande vid vite förbjudas att vidare utöva rörelse, varom nu är sagt.

§ 47.

Klagan över beslut, som på grund av denna stadga meddelas av Kungl. Majt:s befallningshavande, må föras hos Kungl. Majt:s genom besvär, vilka skola ingivas till civildepartementet inom tid, som för fullföljande av besvär i ekonomi- och politimål är stagat.

Över föreläggande eller förbud, varom i § 5 sägs, må klagan icke föras.

§ 48.

Med polismyndighet avses i denna författning å landet landsfiskal samt i stad magistrat eller stadsstyrelse, poliskammare, polismästare eller stadsfiskal, så ock såvitt angår föreskrifterna i avdelning III här ovan, i stad chef för detektiv polisavdelning och, beträffande såväl land som stad, annan myndighet eller person, vilken av Kungl. Majt:s befallningshavande särskilt förordnats att mottaga anmälningar, varom i nämnda avdelning stadgas.

Denna stadga träder i kraft den 1 januari 1918.

Innehavare av eller föreståndare för hotell eller pensionat, vilket redan då är i drift och ej är sådant, som i § 4 avses, åligger, så framt han vill fortsätta rörelsen att ofördröjligen och senast inom 30 dagar därefter göra ansökning enligt § 2 mom. 1, därvid han jämväl har att förete de under a) och d) i nämnda mom. omförmälda intyg.

Sedemera har han, under samma förutsättning, att hos Kungl. Majt:s befallningshavande styrka: dels inom utgången av år 1918, att han, i den mån sådant jämlikt denna stadga eller Kungl. Majt:s befallningshavandes beslut honom åligger, infört de anordningar, varom stagas i §§ 15, 17 samt 23-28, dels ock inom utgången av år 1922, med företeende av de i § 2 mom. 1 b) och c) föreskrivna handlingar, att hotellet eller pensionatet är i allt övrigt inrättat enligt de i denna stadga eller i överensstämmelse därmed meddelade föreskrifter.

Den som då denna stadga träder i kraft driver däri avsedd rörelse i byggnad eller lägenhet, varom förmåles i § 4, har att ofördröjligen och senast inom 30 dagar därefter hos närmaste polismyndighet göra anmälan om rörelsens utövande vid ansvar för uraktlåtenhet härutinnan som i § 38 andra stycket sägs.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterträtts. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 8 juni 1917.

GUSTAF.

(Civildepartementet.)

OSCAR VON SYDOW.

(§ 29 i nådiga stadgan angående hotell- och pensionatrörelse.)

Ordningsföreskrifter

rörande försiktighetsmått vid hanterande av eld och eldfarliga ämnen mm

Till förekommande av ellsolycka inom hotell eller pensionat åligger en var, att varsamt hantera eld och eldfarliga ämnen, så att fara därav icke uppkommer, och må man fördenskull:

icke bära bart brinnande ljus, tända stickor eller dylikt i uthus, i källare, i garderober, å vindar eller i andra utrymmen, där fara för antändning förefinnes;

icke å nyssnämnda ställen eller där lätt antändbara ämnen förvaras röka tobak eller stryka eld på tändstickor;

icke kasta nyss utbrunna tändstickor å golvet eller eljest bland brännbara ämnen;

icke låta lampa eller bart ljus brinna i närheten av gardin;

icke annorledes än i metallkärl på fötter förvara ur eldstäder tagen aska eller kol, innan desamma hunnit fullständigt svalna;

icke å vindar eller annorstädes upplägga eldfarliga eller lätt antändbara ämnen på mindre än 1 meters avstånd från skorstenspipa eller rör;

icke lägga ved eller virke till torkning i, på eller intill ugn;

icke under några förhållanden i utrymme under trappa förvara lätt antändbara ämnen såsom bränsle, lysoljor, papper, trassel, sopor och dylikt;

icke vid eldning i kakelugn underlåta att framför eldstadsöppningen anbringa ett hela öppningen täckande finmaskigt skyddsgaller;

icke under eldningen låta golvet nedanför eldstadsöppningen vara täckt med matta eller belamras med lätt antändbara föremål, vilka ej heller må uppställas närmare eldstadsöppningen än 1 meter; -

icke vid begagnande av fotogenkök, gaskök, spritkök, spritlampor, frisérampa och dylikt låta dem stå på annat underlag än plåtlåda med fyllning av sand, aska asbest eller dylikt eller ock försedd med dubbel botten;

icke vid begagnande av elektriska värmeapparater, såsom elektriska kokkärn, strykjärn, frisérapparater o. s. v., låta dem stå på annat underlag än asbestsplatta eller metallgaller på fötter samt vid avslutad användning ej underlåta att avbryta den elektriska strömmen;

icke förvara eldfarliga oljor och denaturerad sprit på glaskärl utan endast på täta, väl tillsluta, av metall förfärdigade kärl;

icke till belysning använda gasolja eller andra eldfarliga oljor av först klass, ej heller sprit

icke låta föremål av celluloid, såsom kammar, askar, svampkorgar, borstskapt och dylikt komma i närheten av eld

Angående, vållande till eldskada, stadgas i strafflagen 19 kap. 22 § följande:

Den som ouppsåtligen, genom vårdslöshet, oförsiktigast eller försummelse, är vållande till eldskada å annans egendom, straffes med fängelse i högst sex månader eller böter.

Inom hotell eller pensionat få nattläger icke ens tillfälligtvis anordnas å vindskontor eller eljest å oinredd vind.

Förstugor, korridorer, trappor, nödbalkonger med mera, som komma till bruk vid byggnadens utrymning, få icke efter mörkrets inbrott belamras med reseffekter eller andra hindrande föremål.

Självstängande dörrar må icke annat än för tillfälligt behov ställas öppna genom hakar, kilar eller andra konstlade medel; och skola dörrarna, så snart sådant behov upphört, genast bringas i slutna ställning.

En var, som får kännedom om felaktighet å eldstad, mur, rör, skorsten och dylikt, som kan innebära eldfara, bör genast därom underrätta hotellets eller pensionatets innehavare eller föreståndare.

Ett exemplar av ovanstående ordningsföreskrifter mottaget, erkännes.

-----den-----19----

Inläst och korrekturläst av Värmlands Brandhistoriska Klubb i oktober 2006